

[Bjørn Elmquist]

Vi kan fra vort partis side give vor fulde tilslutning til det. Vi mener, det er en god blanding af en statslig ramme og så masser af plads til det private initiativ, og det er jo netop det, det kommer an på også i forholdet til disse reformvenlige lande i Østeuropa, at der bliver plads til det frie initiativ.

Det glædede mig i den sammenhæng – så varmt som hr. Riishøj talte for det behov – at vi dér åbenbart er enige i, at dansk erhvervsliv har en meget stor chance for at gøre sig gældende og en god baggrund for at hjælpe Østlandene på vej. Og det bliver jo så ikke alene af det, man kalder altruistiske hensyn, ikke bare for at hjælpe de andre, men, som der helt klart står i målsætningsparagraffen i regeringens forslag, også for at komme dansk erhvervsliv og beskæftigelse til gode. Hvis disse hensyn virkelig kan blandes sammen og trække i samme retning, er vi jo lykkeligt stillet.

Vi har også et beslutningsforslag for os i dag, fremsat af Socialdemokratiet. Regeringens forslag kom den 8. november, Folketinget modtog beslutningsforslaget fra Socialdemokratiet den 9. november, og jeg synes ærlig talt – det være sagt i al fredsommelighed – at det er en lidt besynderlig fremgangsmåde. Man føler sig nærmest hensat til England, hvor man har en skygeregning, som skal gøre alt for at vise, at man er mindst lige så initiativrig som regeringen og også meget mere. Jeg synes ærlig talt, det havde været en noget enklere fremgangsmåde, hvis man nu, da vi jo alle vidste, at dette lovforslag kom, simpelt hen havde gjort, som man plejer: Hvis der er noget i et lovforslag, man ikke er tilfreds med, og som man mener kan gøres bedre, stiller man ændringsforslag i udvalget og ser på, hvordan det kan komme ind i forslaget, og så stemmer man om det eller gør det i enighed, hvordan det nu kan ordnes.

Denne betragtning synes jeg er så meget mere på sin plads, som de forskelle, der er mellem lovforslaget og beslutningsforslaget, jo ikke er ret store og først og fremmest vedrører den administrative struktur. Man kunne godt sige, at det egentlig er regeringen – i sidste ende statsministeren – som skal fastlægge den administrative struktur, snarere end at det skal være Folketinget. Men o.k., er der folketingspartier, der mener, at man skal blande sig i det, så lad os dog gøre det på vanlig vis undervejs i udvalgsarbejdet og i form af konkrete ændringsforslag.

Og jeg går da også ud fra, at vi ikke ser det beslutningsforslag med henblik på en endelig vedtagelse ved anden behandling, men at det nu lige så stille forsvinder og måske overgår til at være konkrete ændringsforslag til lovforslaget, hvis Socialdemokratiet mener, det er nødvendigt. Så det må høre hjemme i udvalget fra nu af.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme ind på finansieringen af disse forskellige ordninger – ud over, at jeg altså her har givet min tilslutning til de principper, som er indeholdt i regeringens lovforslag – men bare udtrykke et lille hjertesuk over, at vi, når vi nu er så enige om, at vi skal se at komme videre, ikke kan få bragt den finansieringsmodel på plads. Jeg går ud fra, at Finansudvalget nu meget hurtigt vil kunne finde frem til den enighed, der er nødvendig.

Der er rejst forslag allerede nu – ikke formelt, men vi har dog hørt tanken luftet – om at lave et særligt ad hoc-udvalg, som skal samle disse spørgsmål i Folketinget. Det var en tanke, som Socialdemokratiet var fremme med allerede under vores debat i slutningen af oktober. Dengang meldte vi ud, at vi ikke syntes, det var nogen særlig god idé. Det er rigtigt, at vi tidligere har haft ad hoc-udvalg, at vi også nu har ad hoc-udvalg siddende, men vi deler den opfattelse, som vi forstår er ganske udbredt i Folketingets Præsidium, at dette er noget, man i og for sig skal være nok så tilbageholdende med, specielt hvis det er noget, der breder sig, og hvis det er noget, som antager permanent karakter.

Det overblik over de samlede initiativer over for Østeuropa, overblikket over den samlede danske østeuropæiske politik, som Folketinget naturligvis skal have og skal skaffe sig, mener jeg må findes i Det Udenrigspolitiske Nævn – det er vel meningen med det. Hvis vi laver et ad hoc-udvalg som her foreslået, udhuler vi i og for sig det, som står både i nævnsloven og i grundloven, og det ville jeg være ked af.

Jeg er klar over, at vi i Det Udenrigspolitiske Nævn ikke er lovbehandlende, og at man ikke dér f.eks. kan tage en udvalgsbehandling af det forslag, vi behandler i dag. Men på den anden side er der jo netop fra Socialdemokratiets side, som nu taler om et ad hoc-udvalg, et ønske om at få passet dette ind i en administrativ sammenhæng, som allerede eksisterer.

Hvis vi nu laver et særligt Østeuropa-ad hoc-udvalg, så sidder man dér og har måske ikke